

**LEGAZPIKO
UDALA**

BALDINTZA TEKNIKOEN AGIRIA, OBRAK KONTRATATZEKO

UR-BILTEGIA, DERIBAZIO-ETXOLA ETA HODITERIA. 1. FASEA.

URTATZA-ZAHAR PARKEA, 41. HIRIGINTZA-EREMUA

PLIEGO DE PRESCRIPCIONES TÉCNICAS DE CONTRATO DE OBRAS

DEPÓSITO, CASETA DE DERIVACIÓN Y CONDUCCIONES. FASE 1º

AMBITO AU 41.URTATZA-ZAHAR PARKEA

BALDINTZA TEKNIKOEN AGIRIA, OBRAK KONTRATATZEKO

UR-BILTEGIA, DERIBAZIO-ETXOLA ETA HODITERIA. 1. FASEA. URTATZA-ZAHAR PARKEA, 41. HIRIGINTZA-EREMUA

1. KONTRATUAREN XEDEA

Agiri honetan oinarrituta egingo den kontratuaren xedea honako hau izango da: “**UR-BILTEGIA, DERIBAZIO-ETXOLA ETA HODITERIA**” izeneko proiektuan sartutako obrak burutzea. Lan horiek Legazpiko Hiri-antolamenduko Plan Orokorrean jasotako Urtatza-zahar parkean egingo dira, 41. hirigintza-eremuko h.10/41 partzelan, Zerbitzuen Azpiegituren Sistema orokorrean.

2.- PREZIO KONTRAESANKORRAK ETA ADMINISTRAZIO ESKUORDETUAREN EDO ZEHARKAKOAREN BIDEZ EGINDAKO OBRAK

2.1.- PREZIO KONTRAESANKORRAK

Prezio kontraesankorrak sortuko dira, bakar-bakarrik, Jabetzak erabakitzen badu, Obra Zuzendariaren bitartez, unitateak gehitzea edo aurreikusitako unitateren batean kalitate-aldaketak sartzea; halaber prezio kontraesankorrak sortuko dira ezusteko egoeraren bati erantzun behar bazaio.

Kontratista aldaketak egitera behartuta dago.

Akordiorik ez dagoenean, prezioa modu kontraesankorrean erabakiko da Obra Zuzendariaren eta Kontratistaren artean, lanak egiten hasi aurretik. Oraindik ere desadostasunak jarraitzen badu, lehenik eta behin proiektuko prezioen taulan kontzepturik antzekoena hartuko da, eta bigarren aukera modura, herrian gehien erabiltzen den prezio-bankura joko da. Erreferentziako prezioen oinarrian partida egokia egonez gero, obraren prezio-beheraldi orokorra prezioen oinarriaren partidatan aplikatuko da. Agiri honi erantzen zaio aipatu prezioen oinarria.

Egon daitezkeen prezio kontraesankorra kontratuaren datako prezio unitarioen arabera izango dira beti.

2.2.- ADMINISTRAZIO ESKUORDETUAREN EDO ZEHARKAKOAREN BIDEZ EGINDAKO OBRAK

Honakoa izango da “Administrazio eskuordetuaren edo zeharkakoaren bidez egindako obra”: Jabetza eta Eraikitzaile bat ados jartzen direnean, azken horrek Jabetzaren kontura eta haren ordezkari gisa beharrezko diren eta adosten diren gestioak eta lanak egin ditzan. Administrazio eskuordetuaren bidez egindako obraren barruan ordaintzen dira justifikatzeko dauden multzoko partidak.

Beraz, honako hauek dira “Administrazio eskuordetuaren edo zeharkakoaren bidez egindako obraren” ezaugarri bereziak:

**LEGAZPIKO
UDALA**

Jabetzari dagokionez, berak ordainduko ditu --zuzenean edo Eraikitzailearen bitartez--adostutako lanak egiteak atxikita dituen gastu guztiak, eta ahalmena izango du, baita, ondorengo ekintzak --zuzenean edo, bestela, zuzendariaren bitartez--agintzeko: lanen ordena eta martxa, lanean erabiliko diren materialen eta aparatuen aukeraketa eta, azken finean, adostutako lanak arautzeko beharrezko iruditzen zaizkion elementu guztiak aukeratzea.

Eraikitzaileari dagokionez, berriz, bere eginkizuna izango da lanen kudeaketa praktikoa egitea, horretarako, eraikuntzan dituen ezagutzak eta beharrezko diren bitarteko osagarriak erabiliz eta, azken finean, bere zereginarekin bat etorrita, lanak egiteko beharrezko den guztia emanez; horren truke, Eraikitzaileak egindako eta ordaindutako gastu osoaren gainean portzentaje bat (aurretik zehaztutakoa) emango dio Jabetzak. Justifikatzeko dauden multzoko partidak, administrazio eskuordetuaren edo zeharkakoaren bidez egindako obra moduan ordaintzen dira.

Administrazio eskuordetuaren edo zeharkakoaren bidez burutuko diren lanen likidazioa egiteko, obran indarrean dauden "Izaera ekonomikoko baldintza partikularretan" horretarako berariaz jartzen diren arauak jarraituko dira; arau horiek egon ezean Eraikitzaileak administrazio-kontuak aurkeztuko dizkio Jabetzari, kontzeptu guztiak baloratuta, eta, horrekin batera, ondorengo dokumentuak, jarraian adierazitako hurrenkeran. Dokumentu horiek guztiek Aparejadorearen edo Arkitekto Teknikoaren oniritzia izango dute:

- a) Lanak egiteko erositako materialen faktura originalak, eta material horiek obran utzi edo erabili direla behar bezala ziurtatzen duen dokumentua.
- b) Ordaindutako jornalen nominak, indarrean dagoen legerian jarritakoarekin bat datozenak eta lanbide bakoitzeko langileek zenbat lanordu egin duten eta beren kategoria zein den zehaztuta. Nomina horiekin batera, nominan adierazten den denboran zenbat arduradun, langileburu, taldeko zuzendari, lanbide bakoitzeko ofizial eta laguntzaile, peoi espezializatu eta solte, zerrenda-egile, guarda etab. egon den lanean adieraziko da.
- c) Obrara materialak eramateko edo handik hondakinak kentzeko erabilitako garraioaren faktura originalak.
- d) Obra egiteko ordaindu behar izaten diren lizentzia, zerga edo gainerako kargen ordainagiriak, baldin eta Eraikitzaileak ordaindu edo kudeatu baditu, jabetzari baitagokio horiek guztiak ordaintzea.

Eraikitzaileak parte hartu badu obrei atxikitako gastu guztien kudeaketan edo ordainketan eta hitzarmen berezirik ez badago, obraren berezko gastuen gehiketari ehuneko 19a aplikatuko zaio (100eko 19); portzentaje horretan sartuta egongo dira istripuak prebenitzeko bitarteko osagarriak eta segurtasunekoak, egindako administrazio-lanagatik Eraikitzaileari sortzen zaizkion Gastu Orokorrak eta bere Etekin Industrialak.

3. BITARTEKO LAGUNGARRIAK, ETA SEGURTASUNA ETA OSASUNA

Segurtasun eta osasun gaietan indarrean dagoen legeriaren arabera, eta urriaren 24ko 1627/97 Errege Dekretua (eraikuntza lanetan bete beharreko gutxieneko segurtasun eta osasun xedapenak ezartzen dituen) oinarri hartuta, lizitatuak eskaintza aurkezterakoan kontuan hartu behar du segurtasun eta osasunari dagokion aurrekontuari **ez zaiola beharpenik aplikatuko**, nahiz eta proiektuaren aurrekontu orokorrean beste kapitulu bat bezala sartuta egon.

**LEGAZPIKO
UDALA**

Hori horrela, kontratua gauzatzen hasi baino lehen, kontratista esleipendunak Segurtasun eta Osasun Plan bat egin beharko du, proiektuan jasotako Segurtasun eta Osasun Azterketan oinarrituta. Plan horretan Azterketan jasotako aurreikuspenak analizatu, aztertu, garatu eta osatuko dira, baina egin beharreko eraikuntza obrei egokituta eta, betiere, bere gauzatze-sistemaren arabera.

Esleipenduna behartuta dago obrak, kontratuan hitzartutako epean, ongi egin ahal izateko behar dituen makina eta bitarteko lagungarriak jartzera.

Era berean, behar diren neurri guztiak hartuko ditu langileen, oinezkoen eta inguruko jabetzen segurtasuna zaintzeko.

Edozein obra-unitate ongi egin eta bukatzeko beharrezkoak diren lanak, bitarteko lagungarriak eta materialak, bai eta laneko segurtasun eta osasuneko unitate edo elementuak ere, obraren prezioan sartuta daudela ulertuko da, nahiz eta prezioen deskonposizio edo deskribapenean horiek guztiak espezifikatu gabe egon. Beraz, horien kostua ez da kontuan hartuko Segurtasun eta Osasuneko Planaren aurrekontua egiterakoan.

Bestalde, aurrekontu orokorrean ez da sartu gabeko aparteko partidarik onartuko, ez obrako materialaren sarbidea egokitzeko, ez garraiorako ezta zamalanak egiteko ere, uste delako prezio horiek sartuta daudela obra-unitateetako prezio unitarioetan.

Era berean, kontratatutako enpresak bere kontura jarriko ditu honakoak adierazteko beharrezko seinaleak: obrako sarbidea; lana egingo den gunetako trafikoaren edo oinezkoen joan-etorria; lanak egingo diren tokian bertan, toki horren mugetan nahiz inguruetan arriskutsuak izan daitezkeen gunek. Horrez gain, egingo den obra kontuan izanda, pertsona eta ondasunentzat beharrezko diren segurtasun-neurri guztiak ere hartu beharko ditu.

4. LANEAN JARDUNGO DUTEN TEKNIKARIAK

Zuinkatze-akta sinatu aurretik, kontratistak idatziz jakinaraziko Administrazioari zuinketaren eta obren eta aurreikusitako proben ardura izango duen pertsonaren izena. Pertsona hori "Obra-ordezkarria" izango da, Estatuko Obrak kontratatzeke Administrazio-baldintza orokorren klausulen Agirian ezarritakoaren arabera.

Pertsona horrek goi mailako ingeniariaren titulua izango du eta Obra Zuzendaritzaren iritziz behar adina esperientzia profesionala izango du. Horrez gain, ezingo da ordezkatu Obra Zuzendaritzak horren berri izan gabe eta oniritzia eman gabe.

Kontrataren ordezkaritzak eta Obra zuzendaritzak euren arteko harremanen xehetasunak adostuko dituzte, bion arteko idatzizko komunikaziorako ereduak ezarriz eta obrak eta probak kontrolatzeko egingo dituzten bileren maiztasuna eta maila zehaztuz. Ordezkariaz gain, obrak iraungo duen bitartean Kontratistak gutxienez ondoren zehaztuko diren langileak izango ditu obran bertan:

- Ingeniari teknikoa, ur hoditeriak jartzeko obretan esperientzia izango duena. Langile hori etengabe egongo da obran eta une oro Obra Zuzendaritzaren eta Udalak izendatuko duen gerentziaren esanetara egongo da.
- Eta honako hauek osatuko dute taldea: arduradunak, topografoak eta ingurumen teknikariak.

5. OBRARAKO MAKINERIA

Lan Programan aurreikusitako aurrerapenarekin, Kontratatik obra egiteko lehiaketan eskaini duen makineria eta langile-taldea jarriko du obran.

Obra Zuzendariak ez du obra-unitate baten hasiera aginduko lan horiek egiteko egokiak diren makinak eta langileak daudela ziurtatu arte, beti ere Kontratatik lehiaketara aurkezteko zehaztu duenaren arabera. Kontratatik ezingo du unitate berri bateko lanak hasi aurretiazko baldintza horiek bete gabe.

Obra Zuzendariak funtzionamendurako beharrezkoak diren ekipo eta instalazio lagungarrien alderdi guztiak aztertuko ditu (baita haien potentzia eta ahalmena ezarritako epean egin behar den obraren bolumenera egokitzen direla ere). Ekipo eta instalazio lagungarri horiek ezingo dira erabili Obra Zuzendariaren onespena jaso gabe.

Onartutako instalazio eta makineria-ekipoak obrari atxikita geratuko zaizkio haiek erabiliko diren unitateak egin bitartean eta lanerako baldintza egokietan mantenduko dira une oro, beharrezkoak izango diren konponketak eta ordezkatzek eginez.

Ezingo dira obratik erretiratu Obra Zuzendariaren berariazko baimenik gabe. Berariaz adierazten da, obrak egin bitartean edozein arrazoi dela-eta lan baldintzak aldatzen badira eta onartutako ekipoa edo ekipoak proposatutako helburua lortzeko egokiak ez direla antzematen bada, Kontratatik egokiak izango direnak ezarri beharko dituela, horretarako baimena Obra Zuzendariari idatziz eskatu eta gero.

6. AZPIKONTRATATZAILEAK ETA HORNITZAILEAK

Sektore Publikoko Kontratuari buruzko Legearen Testu Bateratuaren 227. artikuluan xedatzen duenaren arabera, eta hor exijitutako betebeharrak betetzen badira, esleipendunak hirugarrengoekin hitzartu ahal izango du kontratuaren zati batzuen burutzapena.

Esleipendunak egingo dituen azpikontratuen zerrenda aurkeztuko du, eta bertan adieraziko du azpikontratatzaile bakoitzak kontratuaren zein zati egingo duen.

Gainera, obra egitean kontuan izan beharko da, Zuzendaritza Fakultatiboari egoki iruditzen zaionean, esleipendunak materialen edo azpikontratatzaileen hirukote bat proposatu beharko duela, eta horietako bat Zuzendaritza Fakultatiboak proposatu ahal izango du.

Enpresa azpikontratatzaileak aldatu nahi badira, aurretik Udalaren berariazko baimena lortu behar da.

**LEGAZPIKO
UDALA**

7. OBRAREN GARAPENA

Obra lau etapa berezietan bereizi daiteke. Alde batetik, deribazio-etxola egiteko lanak; bestetik, hoditeria. Obrak egitean, gainera, alde batetik zimenduak jartzeko lanak daude, zolarria barne eta, bestetik, eraikinaren gainerakoa.

Obra ur-biltegirako zimenduak jartzetik hasiko da, beti ere baldintza klimatikoek beste erabaki bat hartzea aholkatuko ez dutenean.

Une oro, zonaldean dauden baserrietara iristeko aukera bermatu beharko da eta bidearen erabilera obrarekin egingo da bateragarri, horretarako beharrezkoak diren neurriak hartuz.

Oinezkoen pasabideetan edo trafikoa igarotzen den bide-tarteetan aurretiazko jarduerak egin behar badira (laginak edo horrelakoak), deformaziorik gabeko elementu egokiekin estaliko dira eta behar bezala seinaleztatuko dira.

Ekitaldiak daudenean edo egun berezietan, Udalak garbitasuna eta segurtasuna areagotzea eska dezake.

8. LUR EREMUAK OKUPATZEA OBRAK GAUZATZEKO

Administrazioak emango ditu obrak kokatzeko behin betiko okupatu beharko diren lur eremuak.

Obrak egin bitartean behin-behineko okupatu beharko den guztia (instalazioetarako, materialak gordetzeko, zaborteziak, bideak, lur-hartzeak, maileguak,...) erabiltzeagatik ordaindu beharko diren kalte-ordainak Kontratataren kontura joango da eta berak kudeatuko ditu haien okupazioa Administrazioak erositako lur eremuak ez direnean.

Proiektu honetan, bi okupazio mota aurreikusten dira:

- Akueduktu-zortasuna: hoditeria, aurretik behin betiko okupatutako pista batetik ez doan zonaldeetan egongo da. Zortasunaren lur zerrenda 5 metrokoa izango da, hodiaren ardatzaren albo bitan 2,5 metro. Bata bestearen parean bi hodi baino gehiago doazenean, lur zerrendaren zabalera 6 metrokoa izango da.
- Aldi baterako okupazioa, kasu guztietan emango da eta behin betiko okupazioaren edo akueduktu-zortasunaren alde bakoitzean 5 metroko lur zerrenda izango da.

9. LAN-PROGRAMA

Zuinkatze-akta onartuko den egunetik zenbatzen hasita, Kontratatistak hamabost (15) laneguneko epea izango du lanak burutzeko behin betiko Programa aurkezteko.

Aurkeztuko den lan-programak honako datuak jasoko ditu:

- a) Proiektua osatuko duten unitateak zatitan edo obra-motaren arabera antolatuta aurkeztuko dira, haien bolumenak adierazita.
- b) Beharrezko baliabideen xehetasuna, hala nola, langileak, instalazioak, ekipoa eta materialak, haien batz besteko errendimenduak adierazita.
- c) Egutegi bat, obra desberdinak egiteko edo prestatu beharreko lanak, ekipoa eta instalazioak prestatzeko eta obraren zati edo mota desberdinak gauzatzeko aurreikusitako egunak adieraziko dituena.
- d) Programatutako obraren balorazio hilekoa eta metatua aleko prezioa adieraziz, obraren oinarriaren gainean edo prestatu beharreko lanak, ekipoa eta instalazioak prestatzeko eta obraren zati edo moten gainean.
- e) Jarduera edo lan desberdinen grafikoa.

Epe partzialak Administrazioak finkatuko ditu Eraikuntza-proiektuaren Lan-programa onartuko duenean.

Lan-programan berriaz finkatuko eta zehaztuko dira proba partzialean eta multzoko proben denborak eta baliabideak.

Kontratatik eguneratu egin beharko du Lan-programa kontratuaren baldintzak aldatuko diren bakoitzean; horrela, Administrazioetik jasoko dituen jarraibideen arabera kontratatik eguneratu egin beharko du Lan-programa.

Obra zuzendariak halaber eta beharrezkotzat joko duenean, azalpenak eskatu ahal izango ditu obraren zati desberdinei buruz, obra gauzatzeko plan zehaztuari buruz edo plano eta kalkulu osagarriak egiteari buruz; azalpen horiek obrak egin aurretik eskatu ahal izateko, zuzendariaren onarpenik gabe ezin baitira gauzatu.

Obra zuzendariak ziurtagiriak ez bideratzea erabaki dezake, harik eta kontratatik lan-programa behar bezala aurkeztuko duen arte; kasu horretan, ziurtagiri horiek ordaintzean emandako atzerapenengatik ez da berandutze interesak jasotzeko eskubiderik sortuko.

10. ZUINKATZEAK

Administrazioak egingo duen zuinkatzean honakoak sartuko dira: ardatzak, lerrokatzeak, aldatsak eta beharrezko bestelako erreferentziak, planoetan ezarritakoarekin kontratatik obrak egin ahal ditzan.

Kontratatik ezarritako seinaleak zaintzeko eta mantentzeko obligazioa du.

Obra kontratuan ezarritako epearen barruan, Obretako zuzendari teknikoak zuinkatzea egiaztatzeari ekingo dio kontratatik aurrean; ondoren, bi alderdi interesdunek sinatu beharko duten akta jasoko da.

Zuinkatzea egiaztatu ondoren, Obra zuzendariaren iritziz eta kontratatzailearen erreparorik gabe, Proiektua bideragarria dela ondorioztatzen bada, Obra zuzendariak obrak hasteko baimena emango

**LEGAZPIKO
UDALA**

du eta horren berri jasoko da egingo den aktan. Kontratatistak aipatu akta sinatzen duenez, jakinaren gainean geratzen dela ulertuko da eta obrak burutzeko epea akta sinatuko den biharamunean hasiko da kontatzen.

Osterantzean, Obra zuzendariak proiektatutako obrak osorik edo partzialki aldatu beharra dagoela ulertzen badu edo kontratatistak erreparoa jartzen baditu, horren berri jasoko da aktan eta obren hasiera, osorik edo partzialki, eten egingo da Obra zuzendariak dagokion erabakia hartuko duen arte. Erabaki hori hartuko den arte eta kontratatistaren erreparoa oinarririk gabeak izango direnean izan ezik, obrak aldi baterako etenda geratuko dira akta sinatuko den hurrengo egunetik aurrera.

Obrak ez hasteko arrazoiak gainditu ondoren obren hasiera onartzea erabakiko da; horretarako, obrak hasiko direla behar bezala jakinaraziko zaio kontratatistari eta jakinarazpena jasoko den biharamunetik hasiko da obrak burutzeko epea kontatzen. Administrazioak egindako xehetasun-zuinkatzeak edo osotasunaren zuinkatze osagarriak kontratatistak burutuko ditu obraren zati desberdinak egiteko beharrezkoak direnean; obraren dagokion zatia hasi baino lehen Obra zuzendariaren idatzizko adostasuna lortu beharko da eta onarpen hori gabe kontratista izango da sor daitezkeen akatsen arduradun bakarra eta bere gain hartuko beharko ditu akats horiek zuzentzeko egin beharreko lanak.

Kontratatistak Administrazioak egindako zuinkatze orokorreko erreferentzietan akats edo gabeziaren bat antzematen badu, horren berri eman behar dio Obra zuzendariari, akats edo gabezia horiek akta egin aurretiko egiaztapenean antzeman ez badira ere. Horrelakoetan, kontratatistak Akta osagarria jasotzea exijitu ahal izango du eta bertan jasoko dira antzemandako desberdintasunak eta horiek erremediatzeko modua.

11. OBRAKO BISITAK

Udalak izendatutako gerentziari beharrezkoa iruditzen zaion guztietan egingo dira obrako bisitak, eta gutxienez astean behin. Bisita horietara derrigorrez joango dira Obra zuzendaritzako teknikariak eta Obrako burua, eta aldian-aldian Udalak izendatutako gerentziako kideren bat.

12. PROIEKTUA BURUTZEKO BEHARREZKO DIREN BAIMENAK

Enpresa esleipendunak beharrezko kudeaketak egingo ditu, proiektua burutzeko beharrezko diren baimenak lortzeko, bai enpresa hornitzaileen aurrean bai Administrazio eskudunen aurrean, nahiz eta eskaera formalak Udalak bete.

13. OBRAKO MATERIAL ETA UNITATEEN PROBAK ETA AZTERKETAK EGITEA

Materialek Proiektuaren baldintza teknikoetan ezarritakoa beteko dute.

Kasu bakoitzean obrako material eta unitateen bidezko probak eta azterketak egitea agindu dezake Zuzendaritzak eta hori egiteak sortuko dituen gastuak kontratatistaren kontura joango dira, gehienez obraren burutzapen materialaren aurrekontuaren 100eko 2ari dagokion zenbatekoraino; zenbaketa horretan ez dira ondoren zehaztutako gastuak sartuko:

**LEGAZPIKO
UDALA**

- Edozein motatako materiala onartzeko aurretiazko proba guztien gastuak.
- Harrobiak eta maileguak finkatzeari dagozkion proba guztien gastuak.
- Agiri honetan jasotako baldintzak betetzen ez dituzten emaitzak jasoko dituzten proben gastuak.

Kontratatik Obra zuzendaritzak esango dizkion laborategiei emango dizkie, eta haiekin adostukoaren arabera, probak egiteko nahiko material.

Zuzendaritza berak finkatuko ditu probak eta azterketak egiteko laginen eta probeten kopurua, forma eta dimentsioak eta izan behar dituzten ezaugarriak horrelakorik modu orokorrean ezarrita ez dagoenean eta baldintza tekniko zehatzen agirian datu horiek jasotzen ez direnean.

14. OBRAKO ITXITURAK ETA SEINALEAK

Babes hesi bat jarri beharko da. Hori dela eta, krokis bat aurkeztuko da, eta bertan marraztuko da okupatuko den zoru publikoaren eremua. Udal Zerbitzu Teknikoek oniritzia eman beharko diete hesiaren kokapenari, dimentsioari eta ezaugarriari, bai eta oinezkoentzako pasabideak bideratu eta desbideratzeko irtenbideei ere. Obragatik jarritako behin-behineko babes eta seinale elementuak bat etorriko dira, irisgarritasun baldintzei buruz, apirilaren 11ko 68/2000 Dekretuak II. eranskineko 4.3 artikuluan xedatutakoarekin. Dena den, oinezkoentzako behin-behineko pasabideek gutxienez oztoporik gabeko 1,50 m-ko zabalera izango dute. Espaloia zabalera estuagoa bada, pasabideak ere neurri hori bera izango du.

Esleipenduna behartuta dago ibilgailuen eta oinezkoen zirkulazioa segurtasun nahikoarekin mantentzera. Hori lortzeko arauzko hainbat neurri hartuko ditu. Oinezkoen, auto-gidarien eta obrako langileen segurtasuna une oro bermatuko da, seinale bertikal eta/edo horizontalekin, informazioko karteekin eta errotulu adierazleekin. Galtzada eta espaloiak ere garbi egon daitezen zainduko da bide segurtasuneko arrazoiengatik.

Jarriko diren trafiko seinaleak arauzkoak izango dira, eta horien kokapena bat etorriko da bai hiri ezaugarriekin, bai obrako eremuak eragindako bide zatiarekiko duen kokapenarekin.

Euskaraz eta gaztelaniaz idatziko da obrako segurtasun neurriak adierazi eta ezartzeko kontratatik jarri beharreko seinaleen testua.

Kontratatik bere kontura jarri behar ditu kontratu honen helburu diren obrak adierazteko seinaleak eta eginbehar hori indarrean dagoen legeriaren, Erakunde eskudunek esaten dutenaren eta Obra Zuzendaritzaren jarraibideen arabera egingo du.

15. KALEAREN ARGIZTAPENA OBRAK DIRAUEK BITARTEAN

Obrak dirauen bitartean udal farolak erretiratu edo argirik gabe utzi beharko balira, esleipenduna arduratuko da argiztapena bermatzeko beharrezko baliabideak jartzeaz. Instalazioa, indarrean dauden Behe-tentsioko Erregelamendu Elektroteknikoan eta Energia-eraginkortasunerako Erregelamenduan jasotakoaren arabera egingo da. Horretarako, altuera desberdineko zutoinak,

**LEGAZPIKO
UDALA**

luminariak eta lanparak,... jarriko dira egungo herri-argiteriaren sarera lotuta. Lan horretan udal langileen jarraibideak beteko dira eta obra bukatu ondoren argia deskonektatu eta jarritako elementuak kenduko dira. Kale argiteriako argindarraren kontsumoaren kostua Udalak bere gain hartuko du.

16. ZERBITZUAREN MANTENTZE-LANA, TRAFIKOA ETA PASABIDEAK

Obrak burutzean zerbitzuren batean, ibai, bide edo oinezkoen edo ibilgailuen pasabideren batean eragina izanez gero, kontratzaileak egin beharrekoa zerbitzua edo trafikoa geldiarazi gabe egin beharko du, hori horrela izan dadin egin beharreko lanak eginez.

Horretarako bestelako jarduerak egin behar izanez gero, hala nola, behin-behineko desbideratzeak, nonbaitera iristeko arrapalak, behin-behineko azpiegiturak,... horiek egitea eta erabiliko diren epean horiek behar bezala zaintzea kontratistaren kontura joango da eta kontzeptu horiengatik ez zaio ordainduko, obraren prezioan sartuta daudelako.

17. HONDAKINAK KUDEATZEA ETA MATERIALA BILTZEA

Kontratistak plan bat aurkeztu beharko dio jabetzari eta, bertan, obran sortuko diren eraikuntza- eta eraipen-hondakinen inguruko bere obligazioak nola beteko dituen adieraziko du. Plan hori obrako kontratu agirietan sartuko da, Zuzendaritza Fakultatiboak ontzat eman eta jabetzak onartu ondoren.

Hondakinen eta materialen pilaketa Udalak adierazitako lekuetan egingo da. Ostiralero, festa bezperetan edo Udalak espresuki hala eskatutakoan, hondakinen pilaketa eremua garbi utzi beharko da.

Obratik aterako den landare-lurra Urtatza-zahar parkea (obra ondoan dagoena) **estaltzeko erabiliko da**, Udalak dagokion ehun geotestila jarri eta gero. Gainerako landare-lurra Udalak eskatu ahal izango du udalerrian bestelako gauzetarako erabiltzeko.

18. ENPRESA ESLEIPENDUNAREN BESTE BETEBEHAR BATZUK

Obrak gauzatzeko beharrezkoak diren hartuneak (argindar, telefono eta abarren hornidura) —baita Zuzendaritza Fakultatiboaren obra-etxolakoak eta gainerako obra-etxolakoak— enpresa esleipendunaren kontura egingo dira, bai hartune horiek lortzeko egin beharreko kudeaketak bai horien kontsumoak -Zuzendaritza Fakultatiboaren etxolako telefono-kontsumoa izan ezik-. Gainera Udalean aurkeztu beharko dira ur- eta saneamendu-hornidurako hartuneen derrigorrezko eskaerak. Baldin eta obren ondorioz azpiegitura sareak, kutxetak, kutxeten tapak, estolda-zuloak, hiri-altzariak, argiak, lorategiak, zoladurak, edo urbanizazioko beste osagai batzuk berriz jarri edo aldatu behar badira, horiek obran jarri aurretik, Udal Zerbitzu Teknikoen adostasuna lortu beharko da.

Kontratistak plan bat aurkeztu beharko dio jabetzari eta, bertan, obran sortuko diren eraikuntza- eta eraipen-hondakinen inguruko bere obligazioak nola beteko dituen adieraziko du. Zuzendaritza Fakultatiboak plana ontzat eman ondoren eta jabetzak onartu ondoren, obraren kontratu-agiriak osatzera pasatuko da.

**LEGAZPIKO
UDALA**

Beste alde batetik, obra-amaierako dokumentazio hau aurkeztu beharko dio kontratistak Udalarri Zuzendaritza Fakultatiboak emandako jarraibideen arabera eginda:

- Xehetasun-planoak (".dwg" formatuan ere bai).
- Benetan egindako obraren amaierako planoak (".dwg" formatuan ere bai).
- Memoriak, kalkulu-oinarriak eta kalkuluak, zehaztapen teknikoak, azken neurketen egoera eta benetan egindakoaren aurrekontua.
- Egindako proben emaitzak, indarrean dagoen Proiektu-protokoloarekin edota Erregelamenduarekin bat etorritik egindakoak.
- Erabilitako materialen zerrenda eta katalogoak.
- Hornitzaileen zerrenda eta telefonoak.

Aurreko dokumentazioaren lehen kopia bat, onartu gabekoa, Zuzendaritza Fakultatiboari emango zaio.

Zuzendaritza Fakultatiboak dokumentazio hori onartu ondoren, agiri guztien 2 kopia entregatuko dira, behar bezala koadernatuta, bai eta dokumentazio hori guztia formatu digitalean jasoko duen CD bat ere.

Hizkuntza baldintzak

1.- Enpresa esleipendunak administrazio kontratatzailean aplikatzen diren hizkuntz arauen arabera jokatu du, kontratuaren xede diren jardura guztietan.

2.- Errotuluak, oharrak, seinaleak eta gainerako komunikazio orokorrak piktograma bidez egingo dira eta euskarazko azalpen mezua izango dute ondoan.

Horrela egin ezin denean, elebitan egingo dira euskarari lehentasuna emanez, betiere administrazioarekin alde aurretik adostuta.

3.- Administrazio kontratatzailearekin euskara erabiliko da, oro har, kontratuaren ondorioz sortzen diren harremanetan:

a) Ahozko harremana euskaraz izango da. Kontratutako enpresan euskara maila egokia duen pertsonarik ez badago, enpresak bitarteko egokiak edo hizkuntza gaitasun nahikoa duten pertsonak jarri beharko ditu administrazioarekin harremanak euskaraz izateko.

b) Idatziak euskaraz eta gaztelaniaz idatzi behar dira; bi alderdiek euskaraz izatea aukeratzen badute, euskaraz izango dira.

Legazpin, 2015eko uztailean

**LEGAZPIKO
UDALA**

Eranskina

Anexo

LEGAZPIKO UDALA

Dena den, azterketa horiek aurreikusitako antolamendua materialki gauzatu aurretik landuko dira, eta kasu bakoitzean egokitzen diren neurri babesle, zuzentzaile eta konpentsatzaileak zehaztuko dituzte, ondoren adierazten diren gai hauekin lotuta: belar sastrakak kenduko diren azalera mugatzea; gorde, bota edota beste leku batean aldatu beharreko zuhaitzak identifikatzea; ahal den neurrian, balio handiena duten zuhaitzak antolamendu berrian txertatzea; berriro landatuko diren zuhaitzen biziraupen aukerak balioestea, etab.

- B.- Bai hiritartze edota eraikuntza obren proiektuen testuinguruan, bai beroriekiko modu osagarrian, kasu bakoitzean, egokitzen diren neurri zehatzak erabakiko dira (aire aldeko zatia nahiz sustraien aldea babesten duen itxitura, etab.), besteak beste, makineria erabiltzearen ondorioz edo beste egoeraren baten ondorioz ezustean proposatutako garapenetako ertzetan zuhaitz landarediari kalterik ez egiteko, eta hirigintza antolamenduko ingurumen ebaluazioaren esparruan, bertan planteatutako proposamenen eraginetik kanpokotzat jo diren zuhaitzei ere kalterik ez egiteko.

Oro har babes orokorraren bidez zainduko badira ere, irizpide honen aplikazioak garrantzi berezia izango du Agirre-Etxeberri, Goialde, San Martin, Zaldu, Brinkola, Telleriarte, Elbarrena, Urtatzola eta Azpikoetxe esparruetan.

53. artikulua.- Neurri zuzentzaileak.

1.- Atmosfera.

- A.- Obrak gauzatzeko fasean, kasu bakoitzean egokitzen diren neurriak erabaki eta aplikatuko dira (ureztatzea, mekanismo xurgatzaileak aplikatzea, iragazkiak ezartzea, biltegitratutako materialak edota garraiatzen diren kargak estaltzea, eta egoki ikusten diren gainerako guztiak), horrela, eraispenek, hondeaketek, lur mugimenduek, materialen kargak eta garraioak eta abarrek sortutako hauts eta partikula solidoak ezabatzeko edota murrizteko.
- B.- Dagozkien hiritartze eta eraikuntza obren proiektuak egiterakoan nahiz obra horiek gauzatzekoan, honako xede hauetarako beharrezkoak diren neurriak hartuko dira: planteatutako obren eta jardueren ondorio diren zaratak kentzeko edota murrizteko, lehergailuen erabilera murrizteko planteatutako neurriak barne hartuta; jarduera horietako zenbait metatzearen ondorioz zarata maila altuak ez sortzeko moduan programatzeko; adierazitako igorpen horien ordutegi tartea kontrolatzeko; soinu maila txikiko konpresoreak eta zultatzaileak erabiltzea sustatzeko, eta aldian-aldian motorren isilgailuen kontrola egiteko; toberetan eta brozel kutxetan estaldura elastikoak erabiltzeko; leherketak kontu handiz diseinatzeko; etab.

2.- Geologia eta geomorfologia.

Aurreko artikuluko 1. idatz-zatian adierazitako azterketa geologikoek, bertan adierazten diren prebentzio izaerako neurriez gain, egokitzen diren neurri zuzentzaileak ere zehaztuko dituzte (ezponden malda eta beren luzera murriztea, drainadurak kontuz proiektatzea, babes mailak zabaltzea, landare lurra ekartzea eta landarez berriro estaltzea, nahiz egoki ikusten diren beste neurri guztiak).

3.- Ura.

- A.- Hiritartze obren proiektuak eta, hala dagokionean, eraikuntza obren proiektuak osatu egingo dira azterketa hidrauliko zehatzen bidez, horrela, planteatutako garapenak eta hirigintza bat etor daitezten gai honi buruz indarreko lege xedapenetan ezartzen diren irizpideekin, kontuan hartuta, halaber, lurralde antolamenduko indarreko tresna edota tresnak.
- B.- Jabari publiko hidraulikoari eta honen babes eremuari eragiten dieten jardueretan, lehentasunez, ibai ibilgu horien eta ibai ertzen baldintza naturalak mantentzeko edota lehengoratzeko neurriak sustatu eta erabaki beharko dira.

Ibai ibilguak desbideratzeak ekar ditzakeen eraginak ahal beste murriztuko dira, helburu hori oinarritzat hartuta, ahalik eta tarte txikienean esku hartuz nahiz eragin horiek arrabalekuetara ez luzatuz. Horrekin batera, eta emaitzaren irudi naturala

LEGAZPIKO UDALA

sustatzearekin bat, bertako fauna eta landaredia indartzea bultzatuko duen diseinua garatzeko neurriak sustatu eta erabakiko dira.

Ibai ibilguen gaineko pasaguneetan, zenbait neurri hartuko dira, eta neurri horiek, ibai ibilguari eta ibai ertzeko landarediari ahalik eta eragin txikiena egitera zuzentzeaz gain, ibai ibilguaren barnean zutabeak jartzea saihestuko dute; eta halakorik ezin bada saihestu, faunarako ahalik eta zeharkako iragazkortasunik handiena ahalbidetzeko moduan jarri beharko dira. Testuinguru horretan, gaur egun dauden pasaguneen erabilera (lehendik dauden zubiak etab.) sustatzeko beharrezkoak diren neurriak hartuko dira, behar bezala justifikatuta dagoenean izan ezik.

- C.- Proposatutako garapen berrien eraginpean dauden esparruetako ibai ibilguak eta horien ertzak lehengoratzeko eta hobetzeko beharrezkoak diren neurriak zehaztuko dira, Planteatutako antolamenduen barnean txertatuz.

Ahal den guztietan, eta planteatutako helburu orokorrekin bateragarriak badira, ibai ertzak landarez berriro estaltzeko neurriak ere txertatuko dira, zuhaitz, zuhaixka eta belarkaren geruzak garatzen laguntzen duten espezieak landatuz; eta xede horretarako, ingeniartzako teknika bigunak erabiliko dira.

- D.- Obrak egiten diren bitartean, eta puntu jakin batzuetan solidoak arrasta daitezkeela aurreikusita, jalkinetarako oztopoak instalatzeko aukera aztertuko da (behin-behineko obrak, besteak beste, dekantazio puntuen eraikuntza, iragazte sistemak, kutxetak, iragazkiak, xareta etab.), eta eragina jasan dezaketen erreken kontrolaren jarraipena egingo da, disolbatutako solidoak ibai ibilguetara iristea saihesteko, eta halakorik gertatuz gero, ahalik eta solido eta elikagai edukirik txikienarekin egiteko. Horretarako, isuri aurretik, drainatze obretako uren abiadura murriztuko duten gailuak kokatzera joko da.

4.- Lurzorua.

- A.- Proiektatutako hiritartze edota eraikuntza obrak gauzatzekoan, hauen eraginpean dagoen lurrazaleko landare lurzoruen goiko geruza ateratzera joko da, eragina gutxiagotzeko nekazaritza gaitasun handiena dutenak arretaz aztertuz.

Ateratako geruza horiek beste inguru batera edo xede horretarako ezarritako zabortegei batera eramango dira, eraginpeko esparruan lurzorua eta landaredia berreskuratzekoan berriro erabili ahal izateko. Landarediaren bat-bateko kolonizazio prozesuak errazteko, geruza hori ateratzen den unean bertan garbituko dira bertako belar-sastrakak, ahal den neurrian bederen; horrela, lurrean dagoen landarediaren propaguluak gainera daitezen lortuko da. Horretaz gain, geruzak ez nahasten saiatuko da, geruzarik emankorrenen propietateak ez diluitzeko. Metatuta egiten duten epean zaindu egin beharko dira. Landare lurra sobera badago, degradatutako esparruak berreskuratzekoan erabiliko da (zabortegeiak, aldatutako ibai ertzak etab.).

- B.- - Landare lurra behar bezala babestuko da, lurrean duten banaketatik hasita ereiten diren unera arte; arreta bereziz zainduko dira aldatu gabeko lurretik lur erauzketetarako eta plataformatik ezpondetarako isurketak. Mantentze lanak ahalik eta zeregin gutxienekin egingo dira: geometria modelatuko da, higadurak edo ur erretentzioak saihesteko; medeatze organikoak egingo dira, justifikatzen diren oso kasu berezietan izan ezik; eta abar.
- C.- Esku hartzearen edo jarduketan eragin esparruaren perimetrotik kanpo kokatutako lurzoruren bati ustekabearen eragiten bazaio (instalazio osagarriak bertan ezartzeagatik, edo beste arrazoiren batengatik) berregokitu egingo da.
- D.- Proiektatutako obrak gauzatu diren fasean nahiz proiektatutako erabilera berriak ezarriko diren fasean sortzen diren hondakinak arlo honetan indarrean dagoen legerian aurreikusten den bezala kudeatuko dira eta, hala badagokio, bereizi egingo dira¹.

---

¹ Besteak beste, honako xedapen hauek dira: Hondakinei buruzko 10/1998 Legea, apirilaren 21ekoa; 833/1998 Errege Dekretua, 952/1997 Errege Dekretua, eta 423/1994 Dekretua, hondakin inerteak eta inertizazioaren gai izan direnak kudeatzeko arauak finkatzen dituena; eta 259/1998 Errege Dekretua, irailaren 29koa, Euskal Autonomia Erkidegoan erabilitako olioaren kudeaketa arautzen duena, etab.

LEGAZPIKO UDALA

Hondakin toxikoen eta arriskugarrien bilketa etiketatuko ontzietan egingo da, eta xede horretarako izendatutako tokietan utziko dira; behar bezala iragaiztuta, estalpean eta hauen gaikako bilketa bermatzeko moduan egongo dira. Eraistea, berritzea edo birgaitzea beharrezkoa den operazio eta jarduketa zehatzetan, ondorioz sortzen diren hondakin motak behar bezala saikatzeko eta kudeatzeko ahalgintza izango dira. Sobera gelditu den materialen bat ez bada kontrolatutako zabortege batean uzten, aurrez non utziko den eta sistemetan zer eragin izan dezakeen aztertu beharko da.

E.- Arlo horretan indarrean dagoen legerian (otsailaren 4ko 1/2005 Legea, Lurzorua Ez Kutsatzekoa eta Kutsatutakoa Garbitzekoa) aurreikusitako ikerketa, kontrol eta tratamenduko prozesuen mende egon beharko dute kutsatuta egon daitezkeen lurzoru horiek.

5.- Biodibertsitatea (landaredia/fauna)

A.- Landaredia berrezartzeko neurriak (ezpondak, ibai ibilguren ondoko gunek, eragindako ertzak, etab.) alderdi funtzionalen balioespenerako irizpideei egokituko zaizkie, hala nola, eragindako gunearen eta honen ingurunearen morfologiari, baldintza edafikoei, maldari, klimari, drainatzeari, ingurune paisajistikoiari, tokiko erabilera sozialari, eta abarri, hain zuzen; eta horiekin bat etorritik, hautatutako landaredia ezarriko da, erein egingo da edo landatzeak egingo dira, edo horiek guztiak edo batzuk gauzatuko dira. Espezieak hautatzean, irizpide estetikoak hartuko dira kontuan, hau da, ikus inpaktu handieneko egituren edo lorategien integrazio paisajistikoko egokia lortzeko landare mota jakin bat erabiltzea gomendatuko duten irizpideak. Hala ere, irizpide estetikoekin batera, landaredia epe labur samarrean berrezartzeko irizpideak ere hartuko dira kontuan. Finean, lurraldearen koherentzia ekologikoko eta paisajistikoko irizpideak hartuko dira aintzat (lehentasunez bertako zuhaitz, zuhaixka, eta belarkara espezieak, arrakasta lortzeko aukera handia ematen dutenak), eta baita funtzionaltasun irizpideak ere, obren ondorioz soilik geratu diren lurrazalak kontrolatzearen. Neurri hauek izaera orokorrean ezarriko dira aurreikusitako garapen guztietan, neurri handiagoan edo txikiagoan.

B.- Dagokion landaredia landatu eta erein ondoren, kontrolatzeko eta mantentzeko lanak egingo dira (Mantentze Plana), gutxienez landatu ondorengo lehen bi urtean, batez ere agerikoen dauden esparruetan eta errotzeko zailak direnetan.

6.- Paisaia

A.- Topografia aldatzen den kasu zehatzetan, topografia naturalera ahalik eta gehien egokitzeko moduan birmoldatuko da.

Ezpondetan, hobe da profil irregularrak, izurtoak, zimurtsuak eta biribilduak erabiltzea, batez ere ertzetan, eta erpinak saihesten ahalgintza izango dira; ahal den heinean, ezpondaren gainazala trazatik bertatik ateratako material finekin eta landare lurrarekin estaltzea komeni da. Lur erazketen ertzetako erpinen kasuan, berriz, ezpondak birmoldatzerakoan pixkana aldatuko dira maldak lurrarekiko lotunean. Ezponda horiek egonkortu behar badira, egonkortzeko teknika biziak erabiltzen saiatuko da (adaxkak landatzea, zurezko bilbadurak, horma berdeak etab.), eta eustormak behar badira, hauek harri lubetazkoak izan daitezkeen saiatuko dira.

B.- Oro har, eraginpean dauden esparruak apaintzera joko da, egoki lehengoratzeko eta bakoitza inguruan eta paisaian bertan integratzeko. Lehengoratzeko paisajistikoko jarduketan kasuan, bertako espezieak eta gaur egun dagoen paisaiaren antzeko formak dituzten bertako espezieak erabiliko dira, jarduketa geometrikoak saihestuko dira, eta ertz lausoko basoberritzeak eta landatzeak egingo dira. Hiritartze proiektuetan, kasu bakoitzean ingurumena eta paisaia lehengoratzeko egokitutako jarduketak diren neurriak txertatu beharko dira.

C.- Hiritartze eta eraikuntza obrak amaitu ondoren, zorrotz garbituko da eraginpean dagoen esparrua eta haren ingurunea, eta obren aztarnak uztea saihestuko da.

7.- Ingurune sozioekonomikoa

LEGAZPIKO UDALA

- A.- Bereziki zarata handia dakarten obrak, kaleetako noranzko aldaketak, zirkulazio eteteak eta abar egin behar direnean, obra horien eragina jasan dezaketen biztanleei berorien berri emateko eta horiek guztiak seinatzeko beharrezkoak diren neurriak zehaztuko dira.
- B.- Ondo justifikatutako arrazoiek besterik ez badiote, landa izaerako ustialeku aktiboei lotutako lurzorua galtzen direnean, ahal dela, hauek ordezkatzera edo beste batzuk ezartzera joko da, batik bat beroriei hiri erabilera ematen zaienean, horrela, udalerrirako antzeko balioa edo interesa duten beste batzuekin ordezkatzeko.

8.- Hiri antolamendua, hiritartzea eta eraikuntza.

- A.- Hiri antolamendua, ahal den neurria, eragindako inguru horretako topografiaren arabera egokituko da, lur higidurak eta paisaia izan ditzakeen eraginak minimizatzeko. Halaber, ahal den guztietan, eraikuntzak aurrez artifizializatutako lurretan eta sail lauetan proiektatuko dira, eta, ahal dela, zuhaitz landaredia duten eremuei eta espazio libreei eutsi egingo zaie. Landaredi multzo horiek eta esparruan dagoen beste edozein elementu interesgarri antolamendu berrian txertatu beharko dira.
- B.- Inpaktu akustiko handia sortzen duten elementuen (trenbide sarea, bide sarea, etab.), mugakide diren esparruen antolamenduan, inpaktu horiek deuseztatzeko edota minimizatzeko beharrezkoak diren neurriak hartuko dira, honako hauekin lotutakoak barne: elementu horien muga eta pantaila gisa, etxebizitzaz bestelako erabilera osagarrietara zuzentzen diren eraikinak ezartzera zuzentzen direnak; eraikinak behar beste urruntzera zuzentzen direnak; pantaila zuzentzaileak jartzekoak; eta dagozkien proiektuetan eraikinean bertan neurri egokiak hartzera zuzenduko direnak.
- C.- Urbanizazioan, esparru zolatu iragazgaitzak ahalik eta gehien murriztuko dira, eta lurra iragazteko duen ahalmenari eustea sustatuko da, ahal den heinean bederen, eta bertako lorategi diseinuak edota ura aurrezten dutenak egiteko irizpideak txertatuko dira. Oinezkoentzako, txirrindularientzako eta ibilgailuentzako espazioetan, euri ura iragazten duten materialak erabiliko dira.
- D.- Hiri hondakinen gaikako bilketarako gune egokiak aurreikusiko dira.
- E.- Argi kutsadura murrizteko neurriak hartuko dira, kontsumo txikiko argiztatze sistemak erabiliz bai espazio publikoetan eta bai eraikuntza berrien espazio pribatibo edota komunean.
- F.- Isolamendu termiko handiko eraikuntza material iraunkorrak eta ez kutsatzaileak (edo ahalik eta gutxien kutsatzen dutenak) erabiliko dira, eta birziklatzeko errazak diren materialak erabiltzeko aukera ebaluatuko da, baita material birziklatuak erabiltzeko aukera ere.
- G.- Eraikinen barrualdean, eguzkiaren argiztatze eta aprobetxamendu baldintzak optimizatuko dituzten eta kanpoko zarata murriztuko duten banaketa irizpideak hartuko dira aintzat, batik bat, gehien erabiltzen diren guneetan.
- H.- Ura eta kontsumo energetikoa aurrezteko sistemak erabiltzea bultzatuko duten neurriak hartuko dira eraikinetan, eta horretaz gain, ur bero sanitarioa hornitzeko, eguzki argailuak eta metagailuak ere erabiliko dituen sistema mistoa ezartzea bultzatzeko neurriak hartuko dira.

54. artikulua.- Neurri konpentsatzaileak.

1.- Ura.

- A.- Zuhaitzak eta lorategiak dituzten naturalizatutako pasealekuak sortzeko neurriak zehaztuko dira, ahal den neurrian, ibai ertzen erabilera eta gozamina sustatzeko, habitaten konexioa edota gozamen publikorako espazio gisa erabiltzea ahalbidetzen duten lurraldearen elementuak diren neurrian.